

חוק-יסוד: חופש העיסוק¹

1. **עקרונות יסוד**
זכויות היסוד של האדם בישראל מושתתות על ההכרה בערך האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן-חורין, והן יכולדו ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל².
2. **מטרה**
חוק-יסוד זה מטרתו להגן על חופש העיסוק כדי לעגן בחוק-יסוד את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.
3. **חופש העיסוק**
כל אזרח או תושב של המדינה זכאי לעסוק בכל עיסוק, מקצוע או משלח יד.
4. **פגיעה בחופש העיסוק³**
אין פוגעים בחופש העיסוק אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו.
5. **תחולה**
כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את חופש העיסוק של כל אזרח או תושב.
6. **יציבות**
אין בכוחן של תקנות שעת חירום לשנות חוק-יסוד זה, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים.
7. **נוקשות**
אין לשנות חוק-יסוד זה אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת⁴.

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 90; תיקון מס' 1 - ס"ח התשנ"ז, עמ' 4; תיקון מס' 2 - ס"ח התשנ"ח, עמ' 178.

² ע"ר התש"ח, עמ' 1.

³ אין לצרף את הכנסת כצד בהליכים שבהם נדונה חוקתיותו של חוק שחוקק על ידי הכנסת (בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל ואח' נ' שר האוצר ואח'). לעניין התייצבות הכנסת ר' גם ס' 17(ג) לחוק הכנסת.

⁴ פרופ' אהרן ברק סבור כי "די בכך שהרוב המיוחס מתקיים בקריאה השלישית" (פרשנות במשפט, כרך שלישי, עמ' 264, הערה 34).

8. **תוקפו של חוק חורג (תיקון מס' 2)**
- (א) הוראת חוק הפוגעת בחופש העיסוק תהיה תקפה אף כשאינה בהתאם לסעיף 4, אם נכללה בחוק שנתקבל ברוב של חברי הכנסת ונאמר בו במפורש, שהוא תקף על אף האמור בחוק-יסוד זה; תוקפו של חוק כאמור יפקע בתום ארבע שנים מיום תחילתו, זולת אם נקבע בו מועד מוקדם יותר.
- (ב) ההוראה בדבר פקיעת תוקף, כאמור בסעיף קטן (א), לא תחול על חוק שהתקבל לפני תום שנה ממועד תחילתו של חוק-יסוד זה.
9. **ביטול**
- חוק-יסוד: חופש העיסוק¹ - בטל.
10. **הוראת שעה (תיקונים מס' 1 ו-2)**
- הוראות חיקוק שאלמלא חוק-יסוד זה או חוק-היסוד שבוטל כאמור בסעיף 9, היו תקפות ערב תחילתו של חוק-יסוד זה יעמדו בתוקפן עד יום א' בניסן התשס"ב (14 במרס 2002), אם לא בוטלו קודם לכן, ואולם פירושן של ההוראות האמורות ייעשה ברוח הוראות חוק-יסוד זה.
11. **תיקון חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו**
- [שולב בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו].

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.